

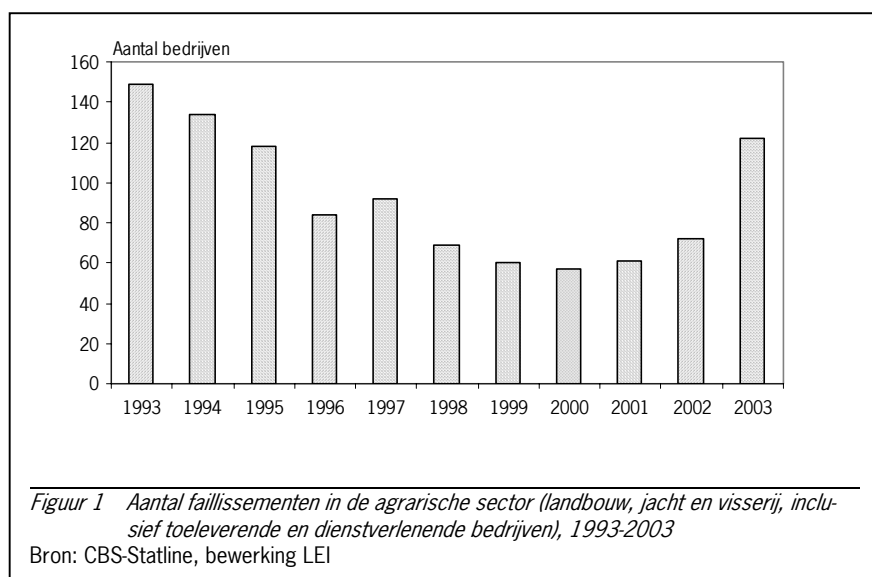
STEEDS MEER FAILLISSEMENTEN IN DE AGRARISCHE SECTOR

Hennie van der Veen en Michiel van Galen

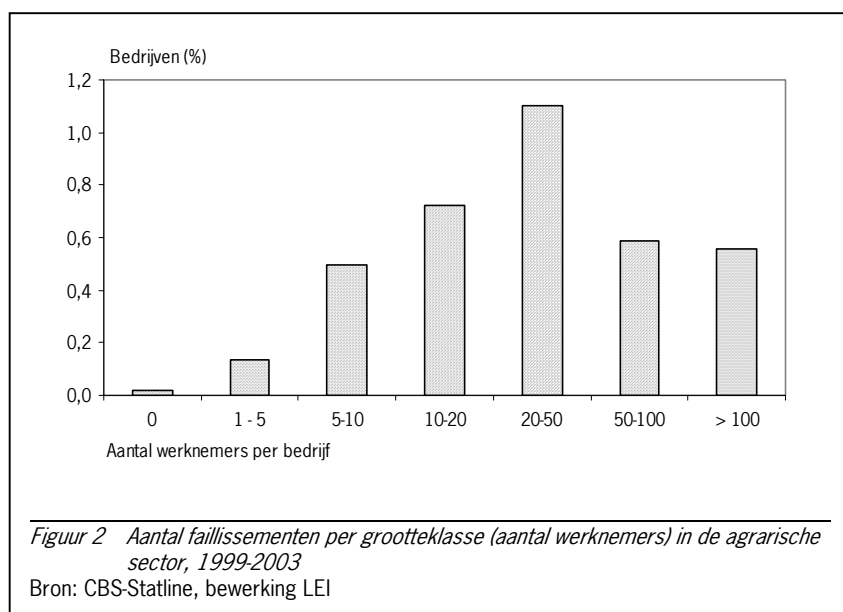
Het aantal land- en tuinbouwbedrijven neemt voortdurend af. Deze terugloop van het aantal primaire bedrijven werkt ook door bij de toeleverende en dienstverlenende bedrijven. Het grootste deel van de afvallers stopt vrijwillig en al dan niet om economische redenen. Slechts een klein deel van de bedrijven wordt gedwongen om te stoppen vanwege een faillissement. Het aantal faillissementen in de agrarische sector (landbouw, jacht en visserij, inclusief toeleverende en dienstverlenende bedrijven) neemt echter wel toe. Uit cijfers van het CBS blijkt dat in het eerste kwartaal van 2004 75% meer bedrijven failliet zijn gegaan dan in het eerste kwartaal van 2003. In de eerste helft van 2004 betreft het al meer dan 100 bedrijven, wat beduidend meer is dan de voorgaande jaren.

Toename mede door economische recessie

De stijging van het aantal faillissementen is in 2001 al ingezet. Aan het eind van de vorige eeuw was juist sprake van een daling (figuur 1). Er zijn geen gegevens per bedrijfstype bekend, maar de dierziekten in de jaren 2001 (MKZ) en 2003 (vogelpest) zullen hier een rol bij hebben gespeeld. Jaarlijks gaan er tussen de 50 en 100 bedrijven in de landbouw, jacht en visserij failliet, wat overeenkomt met 0,07% van alle bedrijven. In andere sectoren dan de landbouw ligt dit aandeel duidelijk hoger, namelijk op 0,65%. Mismanagement en economische oorzaken komen naar voren als belangrijkste redenen voor faillissement. De economische recessie zorgt voor lagere inkomsten. Met name relatief jonge bedrijven met hoge schulden zijn niet altijd in staat zulke perioden te overbruggen.

Kijken we naar de relatie tussen het aantal werknemers en het percentage bedrijven dat failliet is gegaan in de periode 1999-2003, dan blijken de middelgrote bedrijven relatief een grotere kans te lopen (figuur 2). In de categorieën bedrijven met minder dan 5 werknemers gingen naar verhouding de minste bedrijven failliet. In die categorieën vallen veel traditionele gezinsbedrijven.

Van het grootste deel van de failliete ondernemingen is de rechtsvorm bekend. Het blijkt dat bedrijven met de rechtsvorm Besloten Vennootschap relatief de grootste kans lopen failliet te gaan (figuur 3). Dit is enerzijds te verklaren uit het feit dat bedrijven die veel risico lopen eerder kiezen voor die rechtsvorm. Anderzijds zijn het met name de grotere bedrijven die een grotere kans lopen om failliet te gaan, terwijl zij ook vanwege het belastingvoordeel eerder kiezen voor de BV.

